

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2021. ÁPRILIS

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2021. április	10
Gyűlöletbeszéd	10
További gyűlöletcselekmények	15
Hírek és vélemények a magyarországi anntiszemitizmusról	18
Egyéb hírek	19
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	22
A hónap krónikája	23
Kapcsolat és támogatás	24
Felhasznált irodalom	24
Impresszum	25

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiben felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt

összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égíse alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk hét antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoztak. Az első esetben zsidózó Facebook kommentekről adtunk hírt. A második esetben arról írtunk, hogy egy külpolitikai újságíró, a Kneszet zsidó tagjait náciknak nevezte, és meghamisított egy idézetet a Times of Israelből. Arról is hírt adtunk, hogy Adolf Hitler egy elhíresült mondata és születésének ideje volt egy molinón a Tiszavirág hídon Szolnoknál – amit eltávolítottak, majd újra kikerült a hídra. Az ötödik esetben arról írtunk, hogy Izrael-ellenes magyar történész is aláírta a Jeruzsálemi

Nyilatkozatot, mely azt javasolja, hogy se a cionizmus bírálata, se a bojkottmozgalom normalizálása ne minősüljön automatikusan antiszemitának. A hatodik hírben pedig arról számoltunk be, hogy jelenleg is tele van antiszemita-rasszista tartalmakkal a Jobbik pártalapítványának a honlapja. Utolsóként pedig arról írtunk, hogy egy neonáci, Hitler-tetoválásos férfival készített interjú a Békési Újság – miután nem engedték ringbe lépni tetoválásai miatt.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban három hír került. Ebben a fejezetben kerülnek azon hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények,

az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának. Kivégzett nyilas háborús bűnösöket szerepeltet történelmi forrásként a közszolgálati hirado.hu; Dávid csillagot festettek egy bezárt bolt redőnyére; Jobbikos politikusoknak a védettségi igazolvány kapcsán a koncentrációs táborok és a sárga csillag jutott az eszébe.

Alapítványunk ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett, azonban egy korábbi eljárásainkkal kapcsolatban panaszt tett a rendőrség egy elutasító határozatával szemben.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlámizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlámista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a náciizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 közötti rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködések szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felelősek, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéletességnek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csökkenti⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszertan* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módokon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem
- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás

- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet

- Fenyegetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében

- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ CEJI 2012, 10–12

¹¹ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2021. ÁPRILIS

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során hét antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek mindegyike a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott.

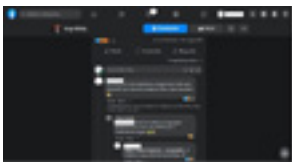
GYŰLÖLETBESZÉD

Zsidózó kommentelő a Facebookon

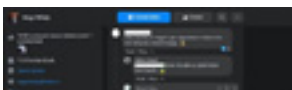
Forrás: tev.hu, facebook.com

2021. április 8. Alapítványunk forródrótjára (+36-1-51 00 000) érkezett egy bejelentés, ami szerint egy Facebook-profilról zsidózó kommenteket írt valaki.

A hozzászólásokat Varga Mihály pénzügyminiszter Facebook-oldalán a miniszter egyik megosztása (Tények a magyarországi beruházásokról azoknak, akik kétkedtek a magyar válságkezelésben) alatti kommentszekcióban írta Gábor Czeizel. Ehhez a bejegyzéshez Varga Mihály egy diagramot is mellékelte és emiatt (is) alakult ki vita a poszt alatt. Czeizel ehhez a vitához érdemben nem szólt hozzá, hanem két zsidózó megjegyzést tett.

Az egyik: „miért nem abba a zsinagógába kerested ahova te és a dk vezérkar jár a momentumal együtt 🤔🤔”

A másik: „látom létrejött az újabb héber kommandó....🤔”

Az Azonnali esete az “izraeli nációkkal”

Forrás: azonnali.hu, neokohn.hu, tev.hu

2021. április 10-15. Cikkét közölte az *Azonnali.hu* ellenzéki portálon Techet Péter külpolitikai újságíró, melyben a Kneszet zsidó tagjait nációknak nevezte, és meghamisított egy idézetet a Times of Israelből – írta a *Neokohn*.

Techet cikkének címe „*Izraeli nációk dönthetik el Netanjahu jövőjét*” volt – folytatja a portál – és arról szólt, hogy „az izraeli parlamentbe szélsőséges cionista politikusok is bekerültek. Ha Benjamin Netanjahu kormányfő akar maradni, az ő támogatásukat is meg kell nyernie.” A cikk különböző vallásos cionista politikusokról szólt, őket nevezte cikkének címében „nációknak”. Az IHRA nemzetközi holokauszt-émlékezetet ápoló szervezet antiszemitizmus-definíciója szerint (melyet Magyarország is elfogadott) az izraeli politikát a nációkhoz hasonlítani antiszemitizmus.

forrás: neokohn.hu - Techet Péter/Facebook

Tette ezt a szerző ráadásul úgy, hogy a bizonyítékul szánt mondatot, miszerint “kár, hogy nem égették el a maga szüleit (a nációk)” nem Avi Maoz, a Noam párt elnöke mondta, hanem neki mondták – írja a *Teve.hu*.

A fő probléma azonban nem a fordítási hiba vagy hamisítás, hanem a címben is szereplő fő állítás: a zsidó államban nációk dönthetnek a jövőbeni kormányalakításról. Ez – a téves és szégyenteljes szóhasználat mellett – teljesen torz képet ad az izraeli politikai és parlamentáris viszonyokról.

A szerző által kipécézett Vallásos Cionistáknak a politikusa a volt kahanista, Izraelben is radikális jobboldalinak tekintett Otzma Yehudit (Zsidó Erő) párt elnöke, Itamar Ben Gvir, azonban sem ő, sem a szövetség elnöke, Bezalel Smotrich nem náci. Mindketten tettek valóban vitatható, kirekesztő kijelentéseket arabokról, illetve homoszexuálisokról (ahogy radikális baloldali politikusok is rendszeresen tesznek kirekesztő, Izrael-ellenes, “anticionista” nyilatkozatokat), de a náci jelző használata egyikük esetében sem helyénvaló.

Épp a minap jelezte a Vallásos Cionista párt részéről Simcha Rothman, hogy semmi bajuk nincs az izraeli arab pártokkal, csak az anticionista, iszlamista Ra'am párttal nem kívánnak egy koalícióban lenni, mivel az szerintük megkérdőjelezi a zsidó államot (egyelőre sem Netanjahu, sem a Ra'am nem zárkózott el eleve az együttműködéstől, de több radikális jobboldali politikus jelezte, hogy ellenzik a lépést). Izraelt, vagy bármennyire vitatható kijelentéseket tevő izraeli politikusokat nácinak nevezni nem csupán a politikai diskurzus megengedhetetlen fogalmi keretbe ágyazása, de relativizálás, a Soá borzalmainak bagatellizálása is.

Hitlerre emlékeztek Szolnokon ismeretlenek

Forrás: facebook.com, neokohn.hu, tev.hu, akibic.hu, magyarnarancs.hu

2021. április 19. Adolf Hitler egy elhíresült mondata és születésének ideje látható azon a molinón, amelyet a Tiszavirág hídra terítettek ki ismeretlenek.

forrás: facebook.com

Erről a *Kimondott Szolnok* nevű Facebook-oldal közölt képet, és a bejegyzésükben megemlítették egy másik esetet is, hogy nemrég hosszú ideig volt látható a Tiszai hajósok terén található világháborús szobor talapzatán a Szálasi emlékére kihelyezett fotó és gyertyasor.

Egyelőre nem tudni, hogy a rendőrség indított-e eljárást az ügyben. A bejegyzés szerint mindkét esetben bekamerázott terület-

ről van szó, ahol a rendőrség könnyen azonosíthatná az elkövetőket, ám erre eddig a tudomásunk szerint még nem került sor - írta a *Kibic.hu*.

Egy helytörténészként is megnyilvánuló helybeli azt írta saját Facebook-oldalán, – fedezte fel a Magyar Narancs - szégyen, hogy a városban a 21. században ilyen borzalom megtörténhetett, és egyáltalán nem vicces. Szerinte nem lázadó tinik provokációja, hanem egy súlyos társadalmi válság jele a transzparens. Hozzátette, nem lehet senkinek sem elbagatellizálni ezt a dolgot. Szolnokon lakosságarányosan magas volt a zsidók létszáma, de még az 1930-40-es években is csak elszigetelt jelenség volt a szélsőjobboldali, nyilas ideológia. A helytörténész emlékeztetett, hogy manapság bűncselekménynek számít minden ilyen cselekedet.

A transzparens végül helyiek eltávolították a hídról.

Szolnokon a közelmúltban egyébként már megmutatták magukat a náci: márciusban Szálasi Ferencre emlékeztek. Hosszú ideig "díszítette" a Tiszai hajósok terén található világháborús emlékművet - ami a volt zsinagógától csak pár lépésnyire van - Szálasi Ferenc portréja.

Újabb neonáci molinó jelent meg Szolnokon

Forrás: magyarnarancs.hu

2021. április 21. Két fiatal férfit igazoltatott és állított elő a rendőrség tegnap Szolnokon, miután megint kikerült egy önkényuralmi jelképet tartalmazó molinó a városban – számolt be az újabb esetről a *Magyar Narancs*.

Lapunk kedden számolt be arról, hogy a szolnoki Tiszavirág hídra a napokban ismeretlenek egy Hitlerre emlékező molinót helyeztek ki.

A nagy felháborodást kiváltó transzparenszt aztán helyiek eltávolították, a rendőrség feljelentés-kiegészítést rendelt el az ügyben.

forrás: magyararancs.hu

Cikkünk publikálásával közel egyidőben, kedden késő délután aztán egy újabb molinót is kiraktak egy másik helyen, immár másik felirattal a Széchenyi városrész aluljárója felett. (A TEV-szerkesztő megjegyzése: a felirat egy Adolf Hitler idézet és félig egy horogkereszt is látszik a molinón.) Ez az út rendkívül forgalmas, a belvárost köti össze Szolnok legnagyobb lakótelepével. Szemtanúk szerint ekkor rendőrök is megjelentek a helyszínen.

A megyei rendőr-főkapitányság a két esettel kapcsolatban közleményt jelentetett meg. Mint írták, ismeretlen személyek feszítettek ki egy önkényuralmi jelképet is tartalmazó nagyméretű molinót április 19-én 12 óra körül Szolnok egyik hídjára. Ez volt tehát az első eset.

A közlemény úgy folytatódik, hogy a rendőrszolgálat április 20-án 19 óra 40 perc körül egy tartalmában eltérő, de szintén önkényuralmi jelképet tartalmazó másik molinót észlelték a város egyik vasúti felüljárójánál. A rendőrök a helyszín közelében igazoltattak, majd a Szolnoki Rendőrkapitányságra előállítottak két fiatal férfit, akiket gyanúsítottként kihallgattak. A terheltek beismerő vallomást tettek.

A Szolnoki Rendőrkapitányság önkényuralmi jelkép használata vétség elkövetése miatt indított eljárást, áll a közleményben.

Izrael-ellenes magyar történész is aláírta a Jeruzsálemi Nyilatkozatot

Forrás: neokohn.hu

2021. április 27. Kihívás érte az IHRA nemzetközileg egyre elfogadottabb antiszemitizmus-definícióját: a *Jeruzsálemi Nyilatkozat az Antiszemitizmusról* azt javasolja, hogy se a cionizmus bírálata, se a bojkott-

mozgalom normalizálása ne minősüljön automatikusan antiszemitának – írta a *Neokohn*.

Interjút adott Laczó Ferenc történész, a Maastrichti Egyetem történésze és az MTA második világháború története albizottság tagja az Azonnali portálnak, melyből kiderült: nem csak Pető

forrás: neokohn.hu - Laczó Ferenc

Andrea, a bécsi CEU történésze és a budapesti CEU Demokrácia Intézetének kutatója írta alá a nyilatkozatot, hanem ő maga is, noha neve egyelőre nem szerepel a Jeruzsálemi Nyilatkozat oldalán.

Az Azonnalnak elmondta, hogy „a Jeruzsálemi Nyilatkozat előremutató, mert úgy határozza meg pontosan és ítéli el határozottan az antiszemitizmus eseteit, hogy eközben az állami elnyomással és a nacionalizmussal kapcsolatos kritika lehetőségét is védi”.

Sajnos Laczó nem tisztázta, mire gondolt az „állami elnyomás” kapcsán, viszont a hosszú Azonnali-cikk hoz néhány példát, például ilyeneket: „A csúcspont az volt, amikor 2009-2010 fordulóján az akkor már őrtornyokkal és betonfallal körbevett Gázához Egyiptomból körülbelül 1500 BDS-aktivista érkezett, hogy a humanitárius katasztrófát okozó izraeli katonai blokádot feloldását követelje.”

A cikk szerint tehát a humanitárius katasztrófát nem a tömeggyilkos Hamász terror szervezet, hanem az önvédelmet gyakorló Izrael okozza, továbbá a cikk kárhoztatja Izraelt azért, mert „őrtornyokkal és betonfallal” védi a zsidó civileket a gyilkos terroristáktól.

Laczó nem először tesz Izrael-ellenes megjegyzéseket a nyilvánosság előtt.

Mint azt lapunk is megírta, egy 2018-as interjújában azt mondta, hogy „Soros Izrael jobboldalán is ellenségnek lett kikiáltva, mert az egyetemes emberi jogok érdekében lép fel és ily módon támogatja a megszállt és

elnyomott palesztinok sérelmeinek orvoslását is – e súlyos sérelmekért pedig köztudomásúlag nagy részben épp Izrael állama a felelős.”

Az interjú teljességgel figyelmen kívül hagyta a Hamász terrorista és a Fatah terrorizmust finanszírozó szerepét a közel-keleti konfliktusban.

Tele van antiszemita-rasszista tartalmakkal a Jobbik pártalapítványának a honlapja

Forrás: origo.hu

2021. április 27. Hiába ígérte meg a tavalyi megválasztását követően Jakab Péter, hogy leszámol a párton belüli szélsőséges megnyilvánulásokkal, ez nem teljesült maradéktalanul, a Jobbik pártalapítványának honlapja ugyanis tele van megdöbbenő tartalmakkal - írta az *Origo*.

Miután tavaly januárban a Jobbik elnökevé választották Jakab Pétert, a politikus azt ígérte, hogy leszámol a párton belüli szélsőséges csoportokkal. "A néppárti irányvonalba semmilyen szélsőséges megnyilvánulás nem fér bele" - jelentette ki határozottan a Duna-parti cipőkbe köpködő Kulcsár Gergely kapcsán egy televíziós interjúban.

A pártelnök később még azt is mondta az Indexnek adott tavalyi interjújában, szerinte úgy tisztességes, ha világossá teszik, hogy "a szélsőséges megnyilvánulásoknak nincs helye Magyarországon, nemhogy a Jobbikban".

Vezető hír a honlapon, hogy a Jobbik bronz mellszobrot készített Ravasz Lászlónak. A rendkívül műveltnek, nagy hatású személyiségnek tartott dunamelléki református püspök a felsőház tagjaként hosszú hozzászólásban támogatta az 1938-as első zsidótörvényt, majd a nyíltan faji alapra helyezkedő 1939-es második zsidótörvényt is megszavazta. Utóbbi beszédében úgy fogalmazott, "nem lehet megváltoztatni azt a tényt, hogy a zsidóság más, mint a magyarság".

Pár kattintással elérhető a párt korábbi, Izrael-ellenes rendezvénye is, aminek a "Gáza 2014 - Egy népi-irtás igazi arca" címet adták.

Az eseményen felszólalt Gyön-

gyösi Márton, aki a JMA beszámolója szerint "határozott lelkületű felszólalásában arról beszélt, hogy Izrael hasonló népi-irtást végez napjainkban, mint amelyet a zsidóság a második világháborúban szenvedett el".

A pártalapítvány által támogatott programok között szerepel a Rongyos Gárdáról szóló emléknep, az Első Magyar Sziget és egy Romantikus Erőszak-koncert is.

Egy neonáci, Hitler-tetoválásos férfitől készített interjút a Békési Újság

Forrás: magyarnarancs.hu, 24.hu

2021. április 28. A 16 oldalas *Békési Újság* úgynevezett Staféta rovatában Petrovski Attilával készítették interjút, aki neonáci tetoválásai miatt nem indulhatott el a prágai Heroes Gate MMA-rendezvényen 2013-ban. A 16 oldalas *Békési Újság* 10 ezer példányban öt település: Békés, Kamut, Murony, Tarhos és Bélmegyér 24 ezer lakosához jut el ingyenesen minden második héten – írta a *Magyar Narancs*.

A *Békési Újság* Staféta rovatában helyi, érdekes, vagy valamiért közérdeklődésre számot tartó, példaként bemutatható emberek szerepelnek, mesélnek életükről, munkájukról.

Így szerepelt az április 6-i lapszámban

forrás: origo.hu/Jobbik Magyarországért Alapítvány honlapja

forrás: Békési Újság

Petrovszki Attila, aki magát kistermelőnek nevezi. Az interjúból kiderül, hisz a munka becsületében, példásan neveli két gyermekét. Beszél családi indíttatásáról, arról, kinek a keze alatt sajátította el a cukrászszakmai tudást. Szól arról is, hogy 10-20 év múlva hol szeretné látni magát és családját. Mondhatnánk, hogy példamutató életútról és szokványos interjúról van szó. A látszat azonban csal. Petrovszki egyik kedvenc filmjének például a *Jud Süsst* nevezi, ám a helyzet ennél is rosszabb.

„Petrovszki Attila töről metszett nemzetiszocialista, akinek náci és hungarista jelképet fedik tetovált testét, nyilatkozatai elképesztőek. Volt, hogy emiatt külföldi versenyen, a nevezés ellenére nem engedték a szorítók közé” – írta a *Narancs.hu*-nak egy helybeli olvasó. Hasonló jelzéseket kapott lapunk másoktól is. „Ebben a közösségben, amely Békés városát és vonzaskörzetét jelenti, a legtöbbben nagyon is jól ismerik Petrovszkit és nézeteit. Így nehéz magyarázatot találni arra, miért adnak teret egy ilyen embernek a lap hasábjain” – mondta egy másik helybeli. A világhálón jó pár cikk található Petrovszkiéről.

A Békési Újság interjújához mellékelte fotón fekete pólóban áll, amelyen angolul a Blood & Honour felirat szerepel. Azaz a náci és magyar követők, a hungaristák jel-szava: Vér és Becsület.

forrás: blikk.hu

„Az összes tetoválásom az önkifejezés eszköze, a személyiségemet tükrözi. A nemzetiszocializmus az az ideológia, amelyben hiszek. A média általában primitív gyűlölködőknek állít be bennünket, ezen szeretnék változtatni, nekem ez egyfajta propaganda” – mondta Petrovszki 2011-ben a

Blikknek. Akkor azt is megjegyezte, büszke testrajzaira és nem akar megszabadulni tőlük. A horogkereszt is megtalálható tetoválásai között. A ketrecharcos tudja, a tűzzel játszik, hiszen a tiltott önkényuralmi jelképeket egész Európában üldözik. A Büntető Törvénykönyv alapján, aki ilyen terjeszt, nyilvánosság előtt használ vagy közszemlére tesz, vétséget követ el és pénzbírsággal büntetendő. Petrovszki Attila neonáci tetoválásai miatt nem indulhatott el a prágai Heroes Gate MMA-rendezvényen 2013-ban, amelytől több szponzor is megvonta a támogatást, tiltakozva a férfi fellépése ellen. A visszalépő szponzorok között volt a cseh állami televízió és a sportminisztérium is, továbbá tiltakozását fejezte ki Prága 9. kerületének polgármester-helyettese is – írta az Index akkoriban.

„Hitler-portré, Szálasi-portré, horogkereszt és angolul Halál a zsidókra! feliratot is magára varrt a Békés megyei Petrovszki Attila, civilben cukrász, aki most, a prágai Heroes Gate MMA-rendezvényen lépett volna fel, de nem engedték. Elgondolkodtató, hogy mindezek ellenére Magyarországon évek óta gond nélkül felléphet fel Petrovszki” – számolt be ekkor az ügyről dotoho.blog.hu. Tarkóján az SS egykori jelmondata feszít: „Becsülem a hűség.”

Az ügygel kapcsolatban Szegfű Katalint, a Békési Újság főszerkesztőjét kerestük meg, tudakolva, mi indokolta Petrovszki szerepeltetését.

„Utólag tudtam meg, hogy Petrovszkinak mi volt az előélete és mi a világnézete, de fenntartom, hogy a nálunk megjelent interjújában semmi kivetni való nem jelent meg” – mondta érdeklődésünkre a főszerkesztő. Hozzátette, nem volt céljuk, hogy egy szélsőjobboldali nézeteket valló embert mutassanak be, s mint mondta, nem kapott visszajelzést az ügyben.

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

Kivégzett nyilas háborús bűnösöket szerepeltet történelmi forrásként a közszolgálati hirado.hu

Forrás: hirado.hu, 444.hu

2021. április 3-6. Egy történelmi ismeretterjesztő cikkben kommentár nélkül idéz hiteles történelmi forrásként nyilas háborús bűnösök által szerkesztett szélsőséges lapokat a *hirado.hu*. Ráadásul címbe emelik a népirtásokat támogató szélsőjobboldali sajtó egyik 1944-ben előszeretettel használt kifejezését – írta meg a *444.hu*.

A *hirado.hun* megjelent ismeretterjesztő jellegű írás a II. világháborús szövetséges haderő 1944-es szőnyegbombázásait idézi fel a magyar fővárosban.

„Középmagyarország több helyén, így a főváros ellen is terrortámadást intéztek az angol-szász repülőgépek. Komor füstoszlopok törtek az ég felé, lángtenger ölelte át egyik- másik lakóházat» – így számolt be az Új Nemzedék című lap április 4-i száma a magyar fővárost a második világháború alatt ért első bombatámadásról.” – így kezdi cikkét a *hirado.hu*.

forrás: 444.hu

Az első, azonnal feltűnő furcsaság, hogy a cikk a címébe emeli azt a „terrorbombázás”

kifejezést, amit magában a cikkben később három helyen is „terrortámadás” formában használnak idézetek részeként. Ez azért meglepő, mert ez a náci-szövetséges magyar vezetés hivatalos formulája volt a szövetséges bombázótámadásokra, amit a cikk egy helyen meg is említ. Ennek ellenére a 2021-es közszolgálati cikk lényegében magáévá teszi ezt az 1944-es minősítést, amennyiben a felhasznált idézetekben többször is terrortámadásként hivatkozik az amerikaiak és britek náciellenes hadműveleteire, anélkül,

hogy egyszer is világosan kimondaná, hogy az angolszász csapatok a valóságban nem intéztek terrortámadásokat Magyarország ellen – *444.hu*.

Az írásban mindeközben hiteles forrásként jelenik meg több, még a kor mércéje szerint is szélsőséges újság és szerkesztő. Ezek között a teljes természetességgel idézett újságok között szerepel például az a Függetlenség című napilap, aminek a főszerkesztője ekkor az 1946-ban háborús bűnösként kivégzett Kolosváry-Boresa Mihály volt. A hírhedt fajvédő újságíróból lett politikus a népirtó magyar kormányok – így a Szálasi-kormány – egyik fő propagandistája volt, aki a cikkben felidézett április eleji bombázások után alig két hónappal egy filmen is megörökített akció keretében magyar és külföldi, zsidó származású írók félmillió darab könyvét daráltatta le a budafoki Első Magyar Kartonlemezugyár zúzó-malmában.

A *hirado.hu* cikkében forrásként szerepel egy fotó formájában annak az Esti Újságnak a címlapja is, aminek Rajniss Ferenc, a vallási kérdésekre különösen érzékeny Szálasi-kormány későbbi vallásügyi minisztere volt a főszerkesztője. A nyíltan nemzetiszocialista Rajniss is háborús bűnösként végezték ki 46-ban. A *hirado.hu* eljárása, vagyis a szélsőséges, fajvédő és cenzúrázott források kommentár nélküli felhasználása az ismeretterjesztő cikkben azért is meghökkentő, mert az írásban egy helyen egyébként megemlítik, hogy az amerikai szőnyegbombázások célja a vasúti hálózat, a hadiipar és az olajipar megsemmisítése volt.

forrás: hirado.hu

Dávid-csillagot rajzoltak egy üzlet redőnyére
 Forrás: tev.hu

2021. április 13. Alapítványunk bejelentést kapott, hogy Budapesten az Alkotás utca 15-ben valaki egy Dávid-csillagot rajzolt egy bezárt üzlethelység redőnyére és mellé ezt a szöveget festette fel:

forrás: tev.hu

PÉP NEMZET.

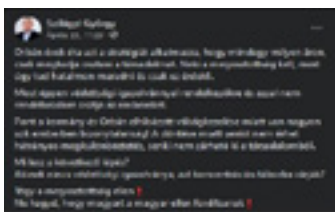
Az üzlet a járvány előtt még látványpékségként működött.

A Tett és Védelem Alapítvány megkezdte az információk összegyűjtését és az ügy kivizsgálását.

Jobbikos politikusoknak a védettségi igazolvány kapcsán a koncentrációs táborok és a sárga csillag jutott az eszébe

Forrás: facebook.com, magyarnemzet.hu, tev.hu, mandiner.hu

2021. április 24. A Magyar Nemzet újságírója Pataki Tamás figyelt fel rá és írta meg, hogy a Jobbik két politikus megdöbbszent képzettársításokra ragadtatta magát a koronavírus járvány kapcsán a Facebookon.

forrás: mandine.hu

Szilágyi György jobbikos képviselő így érvelt a közösségi oldalon a védettségi igazolvány kapcsán:

„Mi lesz a következő lépés? Akinek nincs védettségi igazolványa,

azt koncentrációs táborba zárják?” – kérdezi affektálva a derék honatya.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 6. számú választókerületének választókerületi elnöke, ifj. Sallai Mihály pedig így:

„Lassan kezdenek kiosztani a sárga csillagot is. Sosem gondoltam, hogy a 40-es évek után újra megtörténhet, hogy bizonyos szempontok alapján meghatározott állampolgárok másodrendű státusba kerülhetnek.”

Alapítványunk, a Tett és Védelem a két esettel kapcsolatban közleményt bocsátott ki:

Szilágyi György országgyűlési képviselő, a párt alelnöke a minap arról posztolt a Facebookon, hogy Orbán Viktor politikai okokból „mindegy milyen áron, csak meg tudja osztani a társadalmat. (...) Most éppen védettségi igazolvánnyal rendelkezőkre és azzal nem rendelkezőkre osztja az embereket.” Erről pedig a képviselőnek a következő hasonlat jut eszébe: „Mi lesz a következő lépés? Akinek nincs védettségi igazolványa, azt koncentrációs táborba zárják?”

Szilágyi György neve onnan lehet ismerős számunkra, hogy volt az a jobbikos politikus, aki 2013-ban javasolta a Simon Wiesenthal Központ betiltását, melyet „magyarellenes szervezetnek” nevezett. A szervezet ugyanis

forrás: magyarnemzet.hu

is elítélte azokat a magyar fociultrákat, akik Csatáry Lászlót éltető molinót mutattak fel egy mérkőzőesen (Csatáry rendőrtisztiként súlyos szerepet vállalt az 1944-es kassai deportálásokban). (...)

Hasonlóan botránys nyilatkozatot tett a védettségi igazolványokkal kapcsolatban a Jobbik Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 6. számú választókerületének választókerületi elnöke, ifj. Sallai Mihály, aki közösségi oldalán azt írta:

forrás: tev.hu - Szilágyi György Jobbik-alelnök

“Lassan kezdenek kiosztani a sárga csillagot is. Sosem gondoltam, hogy a 40-es évek után újra megtörténhet, hogy bizonyos szempontok alapján meghatározott állampolgárok másodrendű státusba kerülhetnek.”

A Tett és Védelem Alapítvány (TEV) botrányosnak és elfogadhatatlannak tartja a két jobbkos politikus megnyilatkozását. A védettségi igazolványokkal, az EU által tervezett “zöld útlevéllal” kapcsolatban felmerülő nyitott kérdésekről Európa-szerte legitim viták folynak – az azonban csak a magyar Jobbiknak jutott eszébe, hogy koncentrációs lágerekre és a sárga csillagra asszociáljon az igazolványok biztosította jogosultságokról. A nyilatkozatok relativizálják

a holokausztot, bagatell ügyekkel kötik össze a holokauszt áldozatainak sorsát, kizárólag belpolitikai haszonszerzés céljából.

A Jobbik helyében mi különösen ózdkodnánk attól, hogy a sárga csillagot érvként hozza el belpolitikai vitákban. 2012-ben ugyanis ellenzéki parlamenti képviselők éppen egy jobbkos politikus hírhedt felszólalása ellen tiltakozva öltötték magukra a sárga csillagot: Gyöngyösi Márton akkor azt javasolta, itt az ideje annak, “hogy felmérjük azt, hogy az itt élő, és különösen a magyar országgyűlésben és a magyar kormányban hány olyan zsidó származású ember van, aki bizonyos nemzetbiztonsági kockázatot jelent Magyarország számára.”

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Hazai antiszemitizmus: kevés zaklatás, kérdések a bejelentések kapcsán

Forrás: neokohn.hu, tev.hu

2021. április 16. Az antiszemitizmus európai helyzetét vizsgálta az Amerikai Nemzetközi Vallásszabadság Bizottság jelentése – írja a Jewish News Syndicate. A cikket a *Neokohn.hu* ismertette.

A kutatás eredménye¹² több ponton is pozitív példaként említette Magyarországot.

A vizsgált országok Magyarország, Franciaország, Németország, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Oroszország, Svédország, Ukrajna és az Egyesült Királyság voltak.

A jelentés kiemeli (3. o.) hogy Magyarországon a kormány állja a zsidó közösség biztonsági költségeinek egy részét.

Az anyag részletesen is foglalkozik Magyarországgal a 20-21. oldalakon.

A jelentés szerint a magyar zsidók 23%-a tapasztalt antiszemita zaklatást az elmúlt 12 hónapban, ez pedig

„a legalacsonyabb arány a vizsgált zsidó közösségek között”.

A jelentés szerint a magyar zsidók 77%-a szerint gond vagy nagy gond az antiszemitizmus.

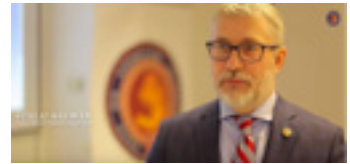
A jelentés főleg olyan példákat idéz, mint antiszemita történelmi szereplők kultuszának feltámasztása vagy rossz emlékeket keltő nyelvezet használata a közéletben.

E szerint „a zsidó vezetők elégedettek voltak az érvényes fizikai biztonságot garantáló intézkedésekkel, és utaltak a kiváló együttműködésre a rendvédelmi szervekkel”.

A jelentés idézi továbbá, hogy a magyar kormány „zéró toleranciát” hirdetett az antiszemitizmussal szemben.

A jelentés viszont azt is felveti (4. o.), hogy Magyarországon az EU bécsi alapjogi ügynöksége (FRA) adatai szerint az antiszemita esetek jelentős részét nem jelentik az áldozatok.

A jelentéssel kapcsolatban lapunk megkereste Szalai Kálmánt, a Tett és Védelem Alapítvány (TEV) titkárát, aki elmondta, hogy az elmúlt 3 évben az antiszemita incidensek 55%-át a TEV forródrótján keresztül jelentették be. Sajnos nincsen pontos statisztikai módszer annak kimutatására, hogy hány incidenst nem jelentenek, de az FRA jelentése is egy „erős következtetésen” alapszik.

¹² <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/Antisemitism%20in%20Europe.pdf>

EGYÉB HÍREK

Fizikai agresszióhoz vezethet a koronavírusjárvány miatt felerősödött online antiszemita gyűlöletbeszéd

Forrás: szombat.org, MTI, tev.hu, euronews.com

2021. április 8. A Tel-Aviv Egyetem Kantor Európai Zsidóság Kortárs Tudományok Központjának antiszemitizmusról szóló éves jelentését, amelyet minden évben az izraeli holokauszt-emléknapot megelőzően tesznek közzé a Szombat és Alapítványunk, a TEV is szemlélte.

Tavaly több, mint 20 százalékkal megugrottak a zsidó közösségi tulajdon, a zsinagógák, a temetők és az emlékhelyek elleni támadások, ezzel szemben csökkentek a zsidók elleni személyes, fizikai támadások, és visszaesett a zsidók magántulajdona elleni erőszakos tettek száma is.

A pandémiát kísérő lezárások világszerte nem csak a zsidó közvagyon elleni támadásokat növelték, hanem súlyosbították az interneten folytatott antiszemita megjegyzéseket is.

A jelentés készítői szerint azért nőhetett meg ötödével a zsinagógák, zsidó temetők, holokauszt-emlékművek és más zsidó emlékhelyek elleni akciók száma, mert ezek a helyek zárva voltak, a zárlat miatt gyakran nem álltak védelem alatt, és könnyű prédájává válhattak az antiszemita zaklatóknak.

A temetők és emlékhelyek elleni támadások száma a 2019-es 77-ről 2020-ban 96-ra, a zsinagógák megrongálásának száma pedig 53-ról 63-ra nőtt. A legtöbb antiszemita incidenst az Egyesült Államokban (119 esetben) és Németországban (59 esetben) regisztrálták – írta a Szombat.

forrás: szombat.org - Dina Porat

“Előítéletek, babonák, félelmek és bizarr elméletek jelentek meg” – vélekedett a tanulmányt szerkesztő Dina Porat, a Kantor központ vezetője.

“Kemények és vérlázítóak voltak az antiszemitizmus verbális és vizuális megnyilvánulásai” – tette hozzá.

A mintegy negyven országra kiterjedő kutatásban résztvevők aggodalmukat fejezték ki a világjárvány utáni világban egyre inkább teret nyerő antiszemitizmus miatt. A jelentés rámutat arra, hogy a társadalmi elszigeteltség távol tartotta a zsidóktól azokat, akik ártani akartak nekik. A zsidókkal szemben elkövetett erőszakos események száma 2020-ban az előző évi 456-ról 371-re csökkent, ami megfelel a 2016-2018 közötti időszak adatainak. A fizikai sérüléssel járó antiszemita támadások száma 170-ről 107-re mérséklődött, a magántulajdont érintő károkozások száma pedig 130-ról 84-re csökkent.

Az online gyűlöletbeszéd erősödése azonban potenciális figyelmeztetés arra nézve, hogy a járvány miatti korlátozó intézkedések enyhítésével fokozódhat a zsidókkal szembeni gyűlöletkeltő magatartás, mint ahogy az több hasonló esetben is előfordult a történelemben. *„Az online zsidóellenes gyűlölet soha nem marad online. Fel kell készülnünk arra, hogy a nyitás után fizikai támadásokhoz vezethetnek az antiszemita összeesküvés-elméletek”* – jelentette ki Moshe Kantor, az Európai Zsidó Kongresszus elnöke.

A kutatási eredmények szerint 2020 februárjától virágzásnak indultak azok a középkori vérvádakat is idéző összeesküvés-elméletek,

amelyek szerint a zsidók állnak a járvány terjedése mögött, a koronavírus pedig a zsidók és Izrael hozták létre azért, hogy a jövedelmező oltásokkal gazdasági haszonra tegyenek szert. Az elméletek terjesztői hamis analógiákat állítottak fel az egészségügyi korlátozások és az oltások, valamint a holokauszt között.

forrás: euronews.com

forrás: Instagram.com

A jelentés megjegyzi, hogy az antiszemita gyűlöletbeszéd erősödése megtorpant 2020 nyarán, ám az oltásfejlesztési hírek megjelenésével új lendületre kapott ősszel. Az Egyesült Államokban zajló elnökválasztási kampány ugyanakkor termékeny táptalajul szolgált az összeesküvés-elméletek szaporodásának.

Az online antiszemita üzenetek terjesztői nemcsak a szélsőséges nézeteket képviselők köréből kerülnek ki, hanem a politikai, ideológiai elköteleződéssel nem rendelkező rétegek is fogékonyak rájuk. A leggyakrabban elhangzó vádak a Rothschild családot, Soros Györgyöt és az ultraortodox zsidókat illették – fejeződik be az írás a TEV honlapján.

Ízléstelen reklám a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapján

Forrás: tev.hu

2021. április 16. Alapítványunkhoz érkezett egy bejelentés, amelyben a felháborodott bejelentő a következőkről számolt be a TEV-nek.

Az illető az Instagramon vett észre egy videót, amiben egy antik bútorok árusításával és bérbeadásával foglalkozó bolt egy auschwitzi koncentrációs tábori ágyat reklámozott. A bejelentő azonnal felvette a kapcsolatot a céggel és a tulajdonos rövid vita után, amiben azt bizonygatta, hogy ez csak véletlen egybeesés volt, levette a posztot az Instáról.

Alapítványunk véleménye szerint, amely egyezik a bejelentőével április 16-án a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapján ízléstelen ilyen dolgot reklámozni.

Rengeteget költene az EU az antiszemitizmus elleni stratégiára

Forrás: neokohn.hu, tev.hu

2021. április 22. A zsidók elleni gyűlölet-bűncselekmények növekedése közepette az EU kétmilliárd dolláros „átfogó stratégiát” jelent be az antiszemitizmus és az intolerancia elleni küzdelem támogatására — írja a The Algemeiner néven ismert, New York-i újság, amely amerikai és nemzetközi zsidó és Izraellel kapcsolatos híreket ismertet.

Az antiszemitizmus elleni küzdelemben irányuló „átfogó stratégiát” mutatott be kedden az Európai Unió, amely része a kontinensen növekvő rasszizmus és intolerancia elleni küzdelem szélesebb körű programjának.

Margaritis Schinas – az Európai Bizottság (EB), az EU végrehajtó szervének „az európai életmód előmozdításáért” felelős alelnöke – a portugál EU-elnökség által szervezett,

a faji megkülönböztetés és a kapcsolódó intolerancia elleni védelemről szóló magas szintű konferencia megnyitóján jelentette be a terveket.

A stratégia „átfogó keretet biztosít majd a tagállamok számára az antiszemitizmus megelőzésére és az ellene való küzdelemre, a holokauszt emlékezetére való nevelésre és az európai zsidó élet előmozdítására irányuló erőfeszítéseinek kiegészítésére és támogatására” — mondta Schinas.

„Az új program közel 2 milliárd dolláros (600 milliárd forint) finanszírozást kap, ami több mint kétszerese a korábban kiutalt 800 millió dollárnak, így ez lesz „az EU-n belüli alapvető jogok támogatására irányuló eddigi legnagyobb uniós program” — tette hozzá az alelnök.

„A következő hét évben új, állandó Polgári Egyenlőségi Jogok és Értékek Programunk lesz, amely a jogállamiságon alapuló, nyitott, jogszerűen működő, demokratikus, egyenlő és befogadó társadalmak védelmére és előmozdítására törekszik” – fogadkozott Schinas.

Az EU legújabb kezdeményezése egy olyan időszakban jön, amikor az antiszemita incidensek számai Európa-szerte évről évre meredeken növekednek, a COVID-19 járvány pedig az elmúlt évben antiszemita összeesküvés-elméletek egész sorát szabadította el az interneten.

Franciaországban a zsidó közösség biztonsági ügynökségének januári jelentése hangsúlyozta, hogy „a [2020-ban] regisztrált erőszakos támadások száma – 44 – szinte azonos maradt a 2019-es évvel – 45 – a három és fél hónapos bezárások és a közösségi tevékenységek csökkenése ellenére”.

Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények száma 2020-ban megugrott Németországban, legalább 2275 antiszemita háttérű bűncselekményt regisztráltak. Ezek közül mintegy 55 erőszakos cselekmény volt.

A zsidókról és a járványról szóló, széles körben elterjedt összeesküvés-elméletek amúgy is termékeny talajra hullanak. A hollandiai zsidó szervezet, a CIDI által összeállított, Hollandiáról szóló külön jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a COVID-19 zárlatot megelőző 12 hónapban az országban minden idők legmagasabb számú antiszemita incidensét regisztrálták – összesen 182-t, ami 35 százalékos növekedést jelent 2018-hoz képest.

Az antiszemitizmus annak ellenére nőtt, hogy az Európában élő zsidók száma csökkent.

Az Institute for Jewish Policy Research (JPR), egy londoni székhelyű agytröszt tavaly októberben közzétett jelentése megállapította, hogy „az Európában élő zsidók aránya körülbelül ugyanannyi, mint a Tudela Benjámin, középkori zsidó utazó által 1170-ben készített első zsidó világnépszerűség-számlálás idején”.

Jelenleg összesen 1,3 millió zsidó él Európa földrajzi területén, amely a felmérés szempontjából magában foglalja az EU 27 tagállamában, valamint az Egyesült Királyságban, Törökországban és Oroszországban élő zsidókat.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Panasz a rendőrség elutasító határozatával szemben

Forrás: Tett és Védelem

2021. április 20. Alapítványunk, a Tett és Védelem panaszt nyújtott be a Fővárosi Főügyészséghez a Budapesti Rendőr-főkapitányság Felderítő Főosztály Vizsgálati Osztálya előtt indult eljárásban – a nyomozó

hatóság - 2021. április hó 08. napján kelt és részünkre 2021. április hó 13. napján kézbesített - feljelentés elutasító határozatával szemben. Alapítványunk korábban ismeretlen tettes ellen tett feljelentést a Btk. 332. § b) pontjába ütköző és aszerint minősülő közosság elleni uszítás bűntettének gyanúja miatt.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	április 3-6.	Kivégzett nyilas háborús bűnösök szerepeltet történelmi forrásként a közszolgálati hirado.hu	További gyűlöletcselekmény
2.	április 8.	Zsidózó kommentelő a Facebookon	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
3.	április 8.	Fizikai agresszióhoz vezethet a koronavírusjárvány miatt felerősödött online antiszemita gyűlöletbeszéd	Egyéb hírek
4.	április 10-15.	Az Azonnali esete az "izraeli náccikkal"	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
5.	április 13.	Dávid-csillagot rajzoltak egy üzlet redőnyére	További gyűlöletcselekmények
6.	április 16.	Hazai antiszemitizmus: kevés zaklatás, kérdések a bejelentések kapcsán	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
7.	április 16.	Ízléstelen reklám a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapiján	Egyéb hírek
8.	április 19.	Hitlerre emlékeztek Szolnokon ismeretlenek	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
9.	április 20.	Panasz a rendőrség elutasító határozatával szemben	A TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
10.	április 21.	Újabb neonáci molinó jelent meg Szolnokon	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
11.	április 22.	Rengeteget költene az EU az antiszemitizmus elleni stratégiára	Egyéb hírek
12.	április 24.	Jobbikos politikusoknak a védettségi igazolvány kapcsán a koncentrációs táborok és a sárga csillag jutott az eszébe	További gyűlöletcselekmények
13.	április 27.	Izrael-ellenes magyar történész is aláírta a Jeruzsálemi Nyilatkozatot	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
14.	április 27.	Tele van antiszemita-rasszista tartalmakkal a Jobbik pártalapítványának a honlapja	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
15.	április 28.	Egy neonáci, Hitler-tetoválásos férfival készített interjút a Békési Újság	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért. A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2021 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

